

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 60287

(13) A

(51) 7 G06F17/60

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВІНАХІДВидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ СИСТЕМНОЇ АВТОМАТИЗОВАНОЇ КОМП'ЮТЕРНОЇ ОБРОБКИ МАСОВИХ БАНКІВСЬКИХ ПЛАТЕЖІВ

1

2

(21) 2003065734

(22) 20 06 2003

(24) 15 09 2003

(46) 15 09 2003, Бюл. № 9, 2003 р.

(72) Огороднічук Дмитро Миколайович

(73) Огороднічук Дмитро Миколайович

(57) Спосіб системної автоматизованої комп'ютерної обробки масових банківських платежів, що включає використання унікальних ознак для ідентифікації платників, а також комп'ютерно-комунікаційну передачу інформації банком компанії-продавцю про платежі, що надійшли на її раху-

нок, який відрізняється тим, що компанія-продавець визначає у споживача його унікальні ознаки і передає у електронному вигляді в банк, де комп'ютерна програма "завантажує" їх у пам'ять, а після надходження платежів, періодично формує і передає у електронному вигляді компанії-продавцю структурований файл з відомостями про платежі, після отримання якого операційна програма компанії-продавця виконує автоматичне рознесення платежів, порівняння інформаційних відомостей та видачу результату для прийняття рішення

Винахід відноситься до галузі комп'ютеризації та системної автоматизації банківських платежів. Найбільше винахід стосується технології обробки банківських платежів від фізичних осіб юридичним особам (компаніям-продавцям послуг чи товарів, що є клієнтами банку), коли платежі не носять одноразовий характер, а здійснюються періодично або через деякий час, наприклад, при розрахунках споживачів (платників) за послуги мобільного зв'язку, або за користування платними телевізійними каналами, або за комунальні послуги, або за інші послуги чи товари, періодичне надання споживачеві яких потребує від нього періодичної оплати рахунків через банківську установу.

Відомий патент Росії (11) 2162245, (13) С1, (54) «Способ оплаты и получения услуг и товаров с использованием идентификационных кодов и система для осуществления способа», (46) 20 02 2001, (71) Пригоровнер Г.Е.

Вказаний спосіб передбачає комп'ютерне формування запиту з надання товарів та послуг, наступну їхню сплату й одержання послуги з допомогою носія ідентифікаційних кодів товарів та послуг шляхом звернення з кодовою пропозицією до пристрою, призначеного для формування запитів та отримання на них відповідей.

Цей спосіб не дозволяє вирішити банкам і компаніям-продавцям - клієнтам банків, на рахунки яких поступають сплачені споживачами їхніх послуг кошти, важливої технічної задачі по системній

автоматизований прийомці й обробці платежів банком, а також передачі від банку до компанії-продавця послуг інформації про платежі, що надійшли на її рахунок у такій формі, яка б дозволяла компанії-продавцю швидко й в автоматичному режимі здійснити рознесення, облік та відповідність сплачених кожним із споживачів (платників) коштів тим рахункам, які були виставлені йому за надані компанією-клієнтом банку послуги.

Особливої актуальності вирішення цієї технічної задачі набуло у останні роки, коли види та обсяги різноманітних послуг, що постійно надаються споживачам, значно розширилися, одночасно збільшився й обсяг інформації, який надходить у банк, а з банку - компанії-клієнту про надходження на її рахунок коштів конкретно від кожного зі споживачів (платників) за отримані послуги. Передача з банку до компанії-клієнту збільшеного обсягу інформації у звичній формі, тобто у вигляді отриманих і сплачених споживачами рахунків, потребує механічного збільшення чисельності як банківського персоналу, так і персоналу, що зайнятий рознесенням в установі компанії-клієнта отриманих з банку індивідуальних платіжних документів споживачів. Неавтоматизоване виконання цієї роботи поруч із ростом витрат на утримання персоналу мимоволі привносить й неминучі у таких випадках помилки виконавців, усунення яких, у свою чергу, потребує додаткових витрат.

(13) A

(11) 60287

(19) UA

Поставлена задача вирішується завдяки створенню на базі існуючої сьогодні (у тому числі і згідно з аналогом - патентом Росії 2162245) системи електронних платежів з використанням ідентифікаційних кодів, нової автоматизованої комп'ютерної технології обробки масових банківських платежів, в основу якої покладений так званий структурований файл

Структурований файл уявляє собою накопичену у електронному вигляді інформацію щодо отриманих банком персонально від кожного зі споживачів, які отримали послугу, коштів на рахунок компанії-клієнта банку, при цьому кожен споживач (платник) послуг внесений у структурований файл під своїми унікальними ознаками

Такі ж самі ознаки кожного зі споживачів (платників) послуг компанії-продавця - клієнта банку знаходяться у електронному вигляді й у самій компанії, що дозволяє їй через певні проміжки часу (наприклад, по закінченні банківського дня) отримувати від банку у електронному вигляді структурований файл і у автоматичному режимі проводити порівняння унікальних ознак, отриманих від банку у структурованому файлі, з унікальними ознаками, що зберігаються в електронному вигляді в компанії-клієнті банку

Електронне автоматичне проведення порівняння унікальних ознак споживачів (платників) у структурованому файлі банку з ознаками, що зберігаються в комп'ютерній пам'яті компанії, з допомогою відповідної операційної комп'ютерної програми, зв'язаної з операційною системою банку, дозволяє одночасно провести автоматичне рознесення на виставлені споживачам рахунки сум коштів, що перераховані кожним з них на рахунок компанії-продавця, провести автоматичне погашення рахунків, оплата яких здійснена у повному обсязі, автоматично виявити невідповідності і помилки в окремих оплатах, виділити такі оплати для аналізу й прийняття необхідних рішень

Реалізується запропонований спосіб комп'ютерної обробки масових банківських платежів наступним чином

З метою формування структурованого файлу компанія-продавець визначає в кожного зі споживачів, якому необхідно буде виставити рахунок за надані послуги, декілька (в основному від трьох до семи) його унікальних постійних та перемінних ознак, сукупність яких ідентифікує їх тільки з одним конкретним споживачем і не може бути віднесена до іншого споживача

Такими унікальними ознаками споживачів можуть бути, наприклад, прізвище, ім'я та по батькові (постійна ознака), реєстраційний номер, номер телефону, призначення платежу, одержувач платежу, розрахунковий рахунок одержувача платежу, розмір платежу (перемінна ознака) і таке інше. Потім, у відповідності з розробленою для застосування запропонованого способу комп'ютерною банківською програмою, отримані банком від компанії-продавця унікальні ознаки споживачів (покупців способу чи товару) "завантажують" через відведені для цього програмою "вікна" у пам'ять

комп'ютера (заповнення "вікон" програма вимагає при здійсненні платежів у напрямі компанії-продавця - клієнта банку)

По закінченні банківського дня накопичені банківською програмою дані про платежі, що надійшли від споживачів за отримані від компанії-продавця - клієнта банку послуги, системно формуються у структурованому файлі, який охоплює всі відомості у вигляді унікальних ознак, які потрібні для передачі до компанії, що ці послуги надала

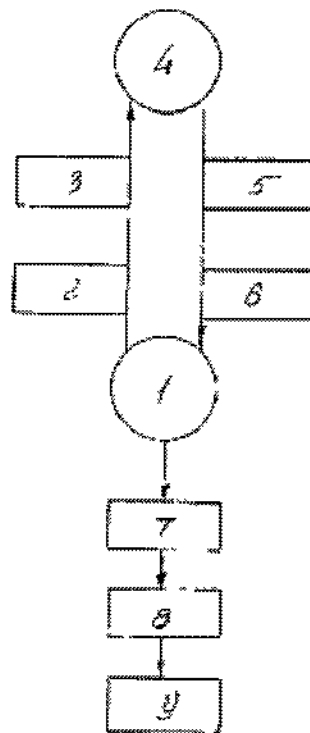
Сформований структурований файл далі через комп'ютерну комунікаційну систему з банку передають безпосередньо до компанії-продавця - клієнта банку, після чого його операційна програма рознесення платежів автоматично розносить одержані в структурованому файлі дані платежів по відповідним їм вихідним відомостям, що зберігаються в електронній пам'яті компанії, і порівнює отримані унікальні ознаки кожного платника з його вихідними унікальними ознаками

Коли всі унікальні ознаки споживачів (платників), які надійшли у структурованому файлі співпадають з відповідними ознаками тих самих споживачів в електронній пам'яті компанії, яка надала послуги, рахунки, що були виставлені цим споживачам, автоматично погашаються, а програма формує про це інформаційне повідомлення. Якщо ж у результаті порівняння ознак виявляються розбіжності, відомості відносно цих розбіжностей програма виділяє для прийняття необхідного для кожного окремого випадку рішення

На фіг. показана структурно-технологічна схема ланцюжка операцій у способі системної автоматизованої комп'ютерної обробки масових банківських платежів. На фігурі цифрами у кругових обрамленнях позначені об'єкти, задіяні у технологічній схемі способу, а цифрами у прямокутних обрамленнях - технологічні операції, що виконуються

- 1 - компанія-продавець послуги чи товару (клієнт банку),
- 2 - визначення компанією-продавцем унікальних ознак споживача,
- 3 - передача унікальних ознак у електронному вигляді в банк,
- 4 - банк,
- 5 - формування банком структурованого файлу,
- 6 - передача структурованого файлу компанії-продавцю,
- 7 - автоматичне рознесення платежів,
- 8 - порівняння інформаційних відомостей,
- 9 - видача результату для прийняття рішення,

Спосіб системної автоматизованої комп'ютерної обробки масових банківських платежів може бути без будь-яких обмежень використаний у комерційно-фінансових стосунках банків з їхніми клієнтами - компаніями-продавцями послуг чи товарів практично повсюди, де є необхідність постановки цих стосунків на сучасний комп'ютеризований та автоматизований технологічний рівень, прискоренні та здешевленні трудомістких рутинних операцій по обробці банківських платежів

Фіг.